

In buitenland opgeleide tandartsen kosten Nederlandse schatkist jaarlijks ruim € 20 miljoen **Keuzevrijheid patiënten in geding door dreigend tekort tandartsen**

Amsterdam, 3 oktober 2016 – Grote groepen patiënten dreigen straks voor hun tandartszorg alleen nog maar te kunnen kiezen voor een borende mondhygiënist of een buitenlandse tandarts. Dat is het gevolg van bewust overheidsbeleid, waarbij al jaren structureel te weinig Nederlandse tandartsen worden opgeleid. De Associatie Nederlandse Tandartsen (ANT) voorziet binnen afzienbare tijd een groot tekort aan toegankelijke tandartszorg, doordat de komende tien jaar ruim een derde van de huidige tandartsen met pensioen gaat. “Met de inzet van vele gesubsidieerde buitenlandse tandartsen en een radicale stelselwijziging die van de mondhygiënist de poortwachter van de patiënt maakt, wil VWS dit tekort op de goedkoopst mogelijke wijze oplossen”, licht ANT-voorzitter Jan Willem Vaartjes toe. “Dit gaat ten koste van de keuzevrijheid van patiënten en leidt tot chaos in onze goed georganiseerde mondzorg.” Uit een groot onafhankelijk onderzoek onder ruim 1.000 consumenten en 600 tandartsen blijkt dat Nederland geen enkel vertrouwen heeft in de zogeheten taakherschikking in de mondzorg zoals minister Schippers van VWS die voor ogen heeft. De minister wil een experiment starten, waardoor mondhygiënisten zelfstandig behandelingen mogen doen die in de rest van de ontwikkelde wereld alleen door tandartsen worden gedaan. Als het om boren gaat, hebben Nederlanders echter alleen vertrouwen in de tandarts (98%). Ook voor het plaatsen van verdovingen (94%) en interpreteren van röntgenfoto’s (91%) kiezen consumenten massaal voor de tandarts. Voor het reinigen van het gebit en verwijderen van tandsteen krijgt de mondhygiënist de voorkeur (70%).

Debat in de Kamer

Op 3 oktober aanstaande vindt er in de Tweede Kamer een debat plaats tussen Kamerleden en deskundigen uit de mondzorg over het plan van de minister om met een Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) de bevoegdheden van mondhygiënisten te verruimen. Het is de ANT, die tijdens dit rondetafelgesprek is uitgenodigd om haar visie te geven, een doorn in het oog dat het ministerie van VWS het tandartsentekort wil oplossen met een nieuw experiment in de mondzorg, naast een steeds grotere instroom van in het buitenland opgeleide tandartsen. Daarvan zijn er momenteel 3.000 geregistreerd en dit aantal blijft groeien. Vaartjes: “Ruim de helft (220) van alle nieuwe tandartsregistraties komt voor rekening van in het buitenland opgeleide tandartsen. Ook minister Schippers steunt deze ‘gratis’ opleiding. Naast praktische bezwaren als taal en verschillen in opleiding en cultuur, is het echter vooral ironisch om te zien dat uiteindelijk de belastingbetaler hier voor opdraait. Dankzij de zogeheten expat-regeling kosten buitenlandse tandartsen de Nederlandse schatkist jaarlijks meer dan € 20 miljoen. Hiervoor kunnen jaarlijks 60 tot 70 Nederlandse tandartsen worden opgeleid, ruimschoots genoeg voor het tekort. Het beleid van minister Schippers blijkt nu ‘al goedkoop is duurkoop’ te zijn.”

Consument kiest voor kwaliteit

De ANT maakt zich grote zorgen over de consequenties van de plannen van de minister en heeft daarom aan de vooravond van de gesprekken in de Kamer onderzoeksbureau Flycatcher gevraagd onderzoek te doen naar de mening van consumenten. Uit het onderzoek onder ruim 1.000 Nederlanders blijkt dat de consument vooral kiest op basis van kwaliteit en ervaring. Consumenten vinden dat mondhygiënisten niet over de juiste opleiding beschikken om het ‘tandartsvak’ uit te voeren (71%). Op de vraag of men zou overwegen om een gaatje niet door een tandarts maar een mondhygiënist te laten boren als die laatste dat 10 procent goedkoper zou kunnen doen, antwoordde 87 procent van de respondenten dat ze in dat geval alsnog de voorkeur geeft aan behandeling door een tandarts. Daarnaast is 44 procent van de respondenten bereid meer te betalen

voor behandeling door een tandarts dan door een mondhygiënist.

Uit het onderzoek blijkt verder dat de keuze onder andere samenhangt met de specialistische opleiding die de tandarts heeft gevolgd. Vaartjes: “Laat tandartsen en mondhygiënisten beide doen waar ze goed in zijn. Nederland vertrouwt de tandarts, die een gedegen, brede academische opleiding heeft genoten. Mensen zitten niet te wachten op een mondhygiënist die tandartstaken op zich neemt. De consument kiest overduidelijk voor opleiding.” Bijna zestig procent van de deelnemers aan het onderzoek gaat tenminste twee keer per jaar naar de tandarts, 25 procent gaat één keer per jaar of minder en zes procent gaat helemaal nooit. De mondhygiënist wordt minder bezocht: bijna een kwart gaat twee keer per jaar of vaker, tien procent gaat één keer per jaar, 15 procent soms en helft van de mensen gaat helemaal nooit.

Tandartsen vrezen voor patiëntveiligheid

Onder tandartsen zelf is het gebrek aan vertrouwen in taakherschikking zelfs nog schrijnender: 96% van de tandartsen spreekt zich uit tegen het plan van minister Schippers. Tandartsen vrezen vooral voor de patiëntveiligheid (87%) en stijgende zorgkosten (57%). In totaal onderzocht Flycather de mening van ruim 600 tandartsen. Veertig procent van de tandartsen zou borende mondhygiënisten wel toestaan als tandarts en mondhygiënist onder één dak opereren en de tandarts eindverantwoordelijk blijft. Ruim de helft (58%) van de respondenten ziet het helemaal niet zitten als een mondhygiënist de boor ter hand neemt. Over de mogelijke gevolgen van taakherschikking zeggen de tandartsen het volgende: 89% is van mening dat de kwaliteit van de mondzorg zal afnemen; verder denkt 79% dat de samenwerking tussen tandarts en andere mondzorgprofessionals zal verslechteren. 66% van de geraadpleegde tandartsen werkt in zijn of haar praktijk samen met één of meerdere mondhygiënisten. Daarbij geeft 70% van de respondenten aan dat de huidige samenwerking met mondhygiënisten momenteel ‘effectief’ verloopt (waarvan 29% het zelfs heeft over ‘zeer effectief’).

Vaartjes: “De tandartsen geven aan dat de samenwerking binnen de mondzorg – die nu goed is – onder druk komt te staan door de beoogde taakherschikking. De ANT concludeert op basis van deze gegevens dat niet taakherschikking de oplossing is, maar meer tandartsen en inzetten op nog betere samenwerking in de mondzorg, met de tandarts als eindverantwoordelijke. Alleen dan krijgt de consument waar hij recht op heeft: mondzorg van uitstekende kwaliteit.”

Noot aan de redactie, niet voor publicatie:

Voor een samenvatting van het onderzoek of meer informatie is het mogelijk contact op te nemen met Arjan Hoek, via 0614346324 of a.hoek@reputatiegroep.nl.